

๖๐. การบรรลุอุตรนิมุตตธรรมเป็นเรื่องเฉพาะตน

The Ripening of Perfect Enlightenment as Private Achievement

ขอน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

In Honor of the Blessed One of the Fully Enlightened One

By Nithee Siripat – Siripat.com and Academiae Network. 2016

ความสำคัญของบทความ

ในการปฏิบัติธรรมนั้น เมื่อบุคคลต้องการทราบว่าตนเองได้พัฒนาตนไปถึงระดับการบรรลุธรรมวิเศษขั้นใด นั้น ต้องสามารถตรงสอบวัดผลหรือประเมินผลความสำเร็จดังกล่าวนั้นได้ด้วยตนเอง ไม่ต้องรอการตัดสินจากบุคคลอื่น อันจะเป็นเหตุให้เกิดจิตวิปลาสฟุ้งซ่านไปใน “ปัญญจรธรรม ๓: คัมภีระ-ทักขิ-มานะ” เพราะในการบรรลุธรรมขั้นสูงนั้น เป็นการรู้เห็นได้เฉพาะตน คือ บุคคลผู้ปฏิบัติธรรมย่อมรู้ได้ด้วยตนเอง ถ้าได้ประพฤติปฏิบัติมาอย่างถูกต้องตามพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าทุกชั้นตอน ซึ่งแต่ละคนต้องอาศัยเวลาในการบรรลุผลสำเร็จนี้แตกต่างกันไป ข้อที่พึงระวังอย่างยิ่งนั้น อย่าใช้ผลสำเร็จแห่งอุตรนิมุตตธรรมไปในการประกอบอาชีพในทางไม่สุจริต เป็นการหลอกคนอื่นเล็งชีพออย่างเด็ดขาด ด้วยจิตที่ฟุ้งซ่าน สำคัญตนผิดว่าได้บรรลุ “โลกุตตรธรรม ๕” แล้ว จนถึงขั้นเป็นโรคประสาทโรคจิตไปแบบไม่รู้ตัวหรือเสียสติไปแล้ว ในการบรรลุพระธรรมของพระพุทธเจ้านั้น อยู่เหนือกาลเวลา ไม่จำกัดกาลเวลา ผู้รู้ทั้งหลายสามารถบรรลุได้โดยรู้ได้เฉพาะตน [ปัจเจกตั้ง] ถ้าบุคคลนั้นมีปรีชาสามารถประกอบด้วย “ปัญญาญาณ” แห่งสภาวะธรรมใน ๒ อย่าง ได้แก่ (๑) “โลกียสัมมาทิฐิ” กับ (๒) “โลกุตตรสัมมาทิฐิ” คือ การเป็นผู้รู้แจ้งโลกและชีวิตอันเป็นจริงตามกำหนดแห่งธรรมคา ที่เรียกว่า “กฎธรรมชาติ” [Natural Law] นั่นคือ ปัญญาหยั่งรู้และหยั่งเห็นธรรมทั้งปวงด้วยไตรลักษณ์ โดยเฉพาะข้อหลุดพ้นด้วย “อนัตตานุปัสสนา-สุญญตวิโมกข์” ที่สัมปยุตต์ด้วยกำลังแห่งสมถสมาธิหรือจิตตสมาธิอันปราศจากนิรวรณ หรืออย่างน้อยที่สุด ก็รู้ตนได้ว่าเป็นผู้รู้หรือพหูสูต [Omniscience] กล่าวโดยสรุป การบรรลุธรรมวิเศษแห่งพระธรรมวินัยนี้ ไม่สามารถหาบุคคลอื่นมาเป็นกรรมการตัดสินได้อย่างเหมาะสม ผู้ปฏิบัติธรรมหรือผู้ประกอบความเพียรในภาวนากรรมฐานนั้น ย่อมสามารถรู้ได้ด้วยตนเองเป็นอย่างดี โดยไม่ฝ่าฝืนตามหลักกรรมวินัยหรือคำสอนของพระพุทธเจ้าเป็นอย่างดี.

บทความที่ ๖๐ ประจำปี ๒๕๕๕ – การบรรลุอุตรนิมุตตธรรมเป็นเรื่องเฉพาะตน

พุทธศาสนิกในประเทศไทยส่วนใหญ่ ยังชื่นชอบหลงใหลกับเรื่องอิทธิฤทธิ์ เพื่อนำไปใช้แสวงหาประโยชน์ต่างๆ เช่น การค้าขายหรือทำธุรกิจ เป็นต้น ส่วนใหญ่มักจะเป็นไปทางพยาบาทและวิหิงสา คือ การคิดประทุษร้ายกัน และการเบียดเบียนกัน ไม่เป็นไปทางเมตตาธรรม หรือการมีไมตรีจิตต่อกัน พระพุทธเจ้าทรงแนะนำให้ถ้อยมั่นด้วยศรัทธาและฉันทะในเรื่องการกระทำที่ให้เห็นเป็นอัจฉรย์ ที่เรียกว่า “อนุศาสนิปาฏิหารีย์” หมายถึง คำสอนเป็นจริง สอนให้เห็นจริง นำไปปฏิบัติได้ผลสมจริง เป็นอัจฉรย์ ไม่ส่งเสริมใน “อิทธิปาฏิหารีย์” คือ แสดงฤทธิ์ได้เป็นอัจฉรย์ หรือ “อาเทศนาปาฏิหารีย์” คือ การทลายใจสภาพจิต ความคิด อุปนิสัย ได้ถูกต้องเป็นอัจฉรย์ แต่ส่วนใหญ่ชอบทำตนเป็นหมอดูโหราจารย์เลี้ยงชีพ ไม่ได้หมายเอาานิพพานเป็นผลแห่งการปฏิบัติธรรม และมักอ้างตนเป็นผู้ปฏิบัติธรรมนั่งสมาธิ เพื่อรับรองวิทญาณะการเป็นหมอดู สมาธิเกี่ยวข้องกับหมอดูอย่างไรนั้น พออธิบายได้เช่นกัน นั่นคือ ธรรมชาติของมนุษย์ทุกคนนั้น ถ้าฝึกรวมจิตใจมาดีด้วยการบำเพ็ญสมถภาวนา ย่อมได้รับอานิสงส์เป็นผู้มีพลังจิตได้อย่างแน่นอน ที่เรียกว่า “รูปฌาน ๔” ได้แก่ **ปฐมฌาน–ทุตถฌาน–ตติยฌาน–จตุตถฌาน** ระดับฌานสมาบัติที่ดีที่สุดในขั้นนี้ คือ “จตุตถฌาน” ประกอบด้วยองค์ฌาน ๒ ได้แก่ “อุเบกขา–เอกัคคตาแห่งสมาธิ” อันจิตตสมาธิปราศจากนิวรณ์ ที่เรียกว่า “จิตประภัสสร” การบรรลุผลแห่งฌานสมาบัตินั้น ย่อมทำให้เข้าถึง “อุตรนิมุตตธรรม” หรือ “คุณวิเศษ–ธรรมวิเศษ” เช่น **วิชา ๓–วิชา ๘–อภิญา ๖** จนรวมถึง **วิปัสสนาญาณ** หรือ **ปัญญาญาณต่างๆ** เป็นต้น ตามเกณฑ์บรรทัดฐานนี้ ย่อมได้วิชาใน (๑) “ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ” คือ ปรินิพพานยังรู้อดีตชาติได้ หรือระลึกชาติได้ทั้งของตนและผู้อื่น และ (๒) “จตุปปาตญาณ–ทิพพจักขุญาณ” คือ ปรินิพพานยังรู้สาเหตุของปัญหาชีวิตในทุกขตาหรือสังสารทุกข์ เข้าใจเรื่อง “กฎแห่งกรรม–กฎแห่งผลวิบากของกรรม–กฎแห่งกรรมของสัตว์” จึงเป็นเหตุให้สามารถพยากรณ์เรื่องราว [สภาวะธรรม] ในกาลทั้ง ๓ ได้ กลายเป็น “หมอดูเทวดา” อะไรทำนองนี้ ถ้าเป็นหมอดูระดับปฐมฌาน ก็มีพลังพยากรณ์อ่อนมาก ทำนายผิดๆ ถูกๆ หลอกเอาเงินลูกค้า ชักนำไปในเรื่องสะเดาะเคราะห์ เสริมดวงชะตา เอาแต่จะคิดหากหลวงกลอุบายได้ ดังนี้ เป็นต้น วิชาหมอดูดก็เทียบเคียงได้กับ “ทิพพจักขุ–ทิพพจักขุญาณ” คือ ปรินิพพานยังรู้เหตุและผล ในกาลทั้ง ๓ อย่าง อันเป็นไปตามปัจจัยธรรม [ปัจจัยการ–อิทัปปัจจัยการ] นั่นเอง การไปหลงเชื่ออำนาจพลังจิตของผู้อื่นมากๆ มักกลายเป็น “ตัวโง่” ในที่สุด กลายเป็นสาวกในลัทธินอกพระพุทธศาสนา ได้แก่ (๑) **ลัทธิกรรมเก่า** (๒) **ลัทธิพระเป็นเจ้า** (๓) **ลัทธิเสียงโชค** แล้วยังไม่พออีกกลายเป็นพวกเช่น ไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์เพื่อขอโชคลาภ ไม่ยอมพึ่งตนเองเพื่อประกอบอาชีพสุจริตเลี้ยงชีพ เพื่อเป็นพุทธศาสนิกที่ดี อย่าลืมนะว่า **การเช่นไหว้บูชาให้ผลจริง ๑ อิทธิฤทธิ์ปาฏิหารีย์มีจริง ๑** ผู้ปฏิบัติธรรมผู้ประพฤติธรรมขั้นสูง ย่อมเข้าใจดีในเรื่องเหล่านี้ จึงไม่พยายามไปร่วมรับผลกรรมของคนอื่น แต่พยายามตัดกรรมหรือเทกรรมของตนให้หมดไป ด้วยการเจริญสมาธิภาวนา ให้จิตใจไม่เศร้าหมองขุ่นมัวตามอำนาจของกิเลสทั้งหลาย จิตปราศจากนิวรณ์แล้ว จึงเป็นจิตที่สามารถตัดกรรมได้จริง ไม่ใช่การไปนอนในโรงศพหรือบังสุกุลเป็นบังสุกุลตาย แถมปล่อยให้ปลาปล่อยนง จะช่วยตัดกรรมจากเจ้ากรรมนายเวรได้ หรือจะทำพิธีลอยกรรมตามแบบฉบับสมัยสุโขทัย ก็

ยังไม่มีสำนักเวทย์มนต์ไหนออกมารับรองผลได้จริง ทั้งหมดนี้ เป็นเรื่องไสยศาสตร์ เหมาะกับคนมีดวงตกชวยไม่รู้จบ เป็นต้น พอจิตใจลัทธิไสยศาสตร์ต่างๆ ถอนตัวไม่ขึ้น พอมาปฏิบัติธรรมตามคำสอนของพระพุทธเจ้าเข้าให้ ก็เกิดอาการอึดอัดประทับใจ เกิดความวุ่นวายในศาลาวัด ระสังหารสาวครั้งกรุงศรีอยุธยาแตกครั้งที่ ๒ แทนที่จะได้ D-ดี เลขกลับไปได้ F-ชวย ไปเลย (ก็ไปทะเลเชิงเขากันเข้าลาว-ก็ไปไม่กลับ) เพราะฉะนั้น การบรรลุมรรณวิเศษในพระพุทธศาสนากับไสยศาสตร์นั้น มีพื้นฐานเริ่มต้นอย่างเดียวกัน คือ “ฉานสมาบัติ” พอฝึกอบรมจิตจนบรรลู่ถึง “จุดตถณาน” อันเป็นทางแยกหรือทางสามแพร่ง ก็ให้เลือกลีลาไปเส้นทางวิปัสสนากาวนาก็แล้วกัน ถ้าหยุดอยู่แค่นั้น ก็กลายเป็นฤๅษีผู้รู้มาก หรือพัฒนากลายเป็น “ร่างทรง” ไปรับขันธเจ้าแม่ขึ้นเจ้าพ่อนี้ หรือบรรดาทวยเทพจากลัทธิฮินดูทั้งหลาย เล่นเอากรรมศาสนาเวียนหัวเอาเจียนเป็นโหลหิตางได้ ทางภาคอีสานก็ไม่ขออนุญาตหน้าจากภาคอื่นเช่นกัน เอาลัทธิผีเข้ามาบวกสนธิกำลังกับพระพุทธศาสนา ไม่ค่อยนิยมเทพฮินดู [อาจเป็นเพราะว่า คนอีสานไม่ชอบเนย กินมากเวียนหัวและเหม็นเนย] พอหมอผีสู้ไม่ได้ แพ้กำลังของผี พระเกจิอาจารย์ก็กระหน่ำผีปีศาจเอาไว้ให้ยุ่งเหยิง สักคมจึงสงบสุขเกิดขึ้นสภาพมาทุกวันนี้ ผู้สันตคณณ์บอกว่า เรื่องนี้มันยาว ต้องถามพระกัมมัฏฐานเอาเอง โดยเฉพาะเรื่องพญานาคคุมเขตอีสานเหนือและอีสานใต้ เทพแขกฮินดูข้ามเขตจากภาคกลางมาหากเหมือนกัน ฉะนั้น ทางสามแพร่งที่ว่านี้ ด้านกำแพงความคิดกันแยกคนที่ว่า ผู้ปฏิบัติธรรมจะเลือก “สัมมาทิฐิ” [วิปัสสนา] หรือจะเลือก “มิจฉาทิฐิ” [ไสยศาสตร์] ถ้าไม่คือแล้วเชื่อฟังตามคำสอนของพระพุทธเจ้า ก็ยอมกลายเป็น “อริยบุคคล” ได้ จนข้ามภพภูมิไปสู่ “พระอรหันต์” ผู้รู้แจ้งโลกและชีวิตตามเป็นจริง แต่ถ้าเป็นฝูงงูในชีวิตแล้วนั้น ก็ไปศรัทธาเลื่อมใสใน “ไสยศาสตร์” ที่เรียกว่า “ตริจฉานวิชา” คือ ความรู้ไม่ได้ช่วยให้หลุดพ้นจากกิเลสทั้งหลายและทุกข์ทั้งปวง แต่อย่างไรก็ตาม ในการบรรลุมรรณวิเศษหรืออุตตริมนุสสธรรมทั้งฝ่ายสมณะและฝ่ายวิปัสสนานั้น เป็นเรื่องเฉพาะตน [ปัจจุตต] ที่บุคคลต้องเข้าใจอย่างรู้แจ้งเห็นจริงและพิสูจน์ข้อเท็จจริงด้วยตนเอง ถึงจะผ่านด่านปัญญาญาณใน “วิปัสสนาญาณ ๘” ได้ ส่วนใหญ่มักจะถึง “วิปัสสนูปกิเลส ๑๐” เข้าครอบงำทำให้เกิดความฟุ้งซ่านไป ซึ่งกำจัดด้วยปัญญาเห็นไตรลักษณ์โดยไม่วิปลาสเท่านั้น จากนั้น จึงจะข้ามโคตรจากปุถุชนไปสู่ความเป็นอริยบุคคลได้ ที่เรียกว่า “โลกุตตรธรรม ๘” ได้แก่ มรรค ๔-ผล ๔-นิพพาน ๑ สำหรับรายละเอียดปลีกย่อยของ “ญาณสัมปยุตต์” ที่เกิดร่วมกับ “โลกุตตรธรรม” นั้น ย่อมมีเอกลักษณ์เฉพาะตนตาม “ภูมิรู้-ภูมิธรรม-ภูมิปัญญา” ของแต่ละบุคคลที่จะเรียกว่า “พระอรหันต์” ดังเช่น จำแนกออกเป็น ๔ ชั้น ได้แก่ (๑) ผู้บรรลุวิปัสสนาถ้วน (๒) ผู้บรรลุวิชาสาม (๓) ผู้บรรลุอุภิญญาหก และ (๔) ผู้บรรลุปฏิสัมภิทาสี ข้อ ๒ กับ ข้อ ๓ เป็นฝ่ายสมถะโดยเฉพาะ สำหรับ ข้อ ๔ นั้น เกิดจากสมถะพร้อมกับวิปัสสนาผลรวมกัน ดังนั้น ผู้ปฏิบัติธรรมที่จะตัดสินใจได้ว่าบรรลุมรรณวิเศษหรือยัง ต้องเป็นบุคคลผู้คงแก่เรียนหรือเรียนรู้มากในพระไตรปิฎก ฟังธรรมเทศนา รู้เห็นเข้าใจ “ปฏิบัติศีลธรรม” และ “ปรีชาศีลธรรม” เป็นอย่างดี กล่าวโดยสรุป คือ การเป็นบุคคลที่มีปัญญาแตกฉานในธรรมขั้นทั้ง ๕ อย่าง ได้แก่ สीलขันธ-สมาธิขันธ-ปัญญาขันธ-วิมุตติขันธ-วิมุตติญาณทัสสนขันธ เพื่อตัดสินใจความสำเร็จของตน ดังนี้.

